

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Oradea Printul Caroli
(Németvárosi Dózsa-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Oradea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Már Krupp is tárgyal a franciákkal

Németország bomlása — A szeparatisták uralmon

— Az Estilap eredeti távirata. —

A Rajna-köztársaság kikiáltásának első napjain már sejtették a hírek, hogy a szeparatista vezérek francia-belga pénzzel és fegyverekkel harcolnak. Ezt legelőször Lloyd George jelentette ki Amerikában tartott egyik beszédében. A belga-francia megszálló hatóságok azonban a puccsban semlegesnek jelentették ki magukat, mert azt a színezetét akarták adni, hogy a Ruhr lakosságának önrendelkezési joga nyilatkozik meg a köztársaság kikiáltásában.

A helyzet azonban — mai táviratunk szerint — úgy alakult, hogy a szeparatisták kudarcot vallottak, s az őket támogató megszállóknak nyíltan kellett fellépniök. Erről szólnak legfrissebb távirataink.

Berlinből jelentik, hogy az Achenből kiindult mozgalom megállt. A lakosság igen sok közsgében, — munkásszervezetek vezetésével —

a szeparatisták fegyveres csapatait megrendszabályozta.

Achenben, Mainzban ismét a német hatóságok vannak működésben. Wiesbadenben és Duisburgban

a hatalom még a szeparatisták kezében van. A helyzet általában még zavaros. — Deckers belga tábornok fölkérte a megszálló hatóságokat, hogy Németországgal szemben az ideiglenes kormányt támogassák.

Pfahban Louis francia őrnagy indítványozta, mondják ki az autonómiát. Louis-t elutasították.

A megszállók így „semlegesek”. A háttérben működő erők nyíltan színt vallottak. Általános vélemények szerint minden heroikus küzdelem a birodalomhoz hű lakosságnak — hiábavaló lesz. A szervezett munkásság az egységes birodalom mellett áll. Ez kétségtelen.

Stinnesék és Kahrék viselkedése azonban annál gyanúsabb.

A Newyork Herald értesülése szerint a rajna-ruhrvidéki nagyipar azzal a tervvel foglalkozik, hogy antant ellenőrzés alatt külön kormányt alakít.

Stinnes, Mannesmann és

Krupp állandóan tárgyalnak a franciákkal. Kruppot az államfőházból már megkülönböztetett elbánásban részesítik.

A berlini kormány ezalatt minisztertanácsban vitatta meg, hogy miként vethetne egyszerűsmindenkorra véget a szeparatista mozgalomnak. Megoldást a birodalmi alkotmány azon ren-

delkezései alapján keresnek, mely módot nyújt arra, hogy egyes szövetséges államok külön államéletet éljenek, ha a lakosság akarja... De a Rajnavidék sohasem volt külön-állam. Mégis a kormány megbízottja már ez irányban tárgyal.

Stinnesék külön tárgyalnak. A Rajna-állam tehát meg lesz. Ha nem puccsal, akkor Stinnesék és franciák segítségével.

Lossow tábornok szenzációs szikratávirata

A Kahr-rezsim katonai főparancsnoka Lossow tábornoknak a szikratávirata azonban a közeli teljes szakadás jele.

Berlinből jelentik, hogy

Lossow Észak-Németország birodalmi hadserégét lázadásra bujtotta a birodalom ellen.

A szikratáviratban üzeni, hogy a bajor védőrség hű marad a birodalomhoz, de

nem hajlandó magát a marxista befolyás alatt álló berlini kormány alá rendelni.

Az északnémetországi katonai parancsnokok Lossow táviratát erőlyes napiparancsban utasították vissza.

A német lapok szerint a szikratávirat veszedelmesen hasonlít Rivera

tábornok — a spanyol diktátor — barcelonai kiáltványához.

Éhségforradalom Hamburgban és Brémában

Dorten a rajnai szeparatista vezér, Stinnes és Krupp önálló tárgyalásain és a Kahr-Lossow magatartásain kívül nem kis gondot okoz a berlini kormánynak Hamburg és Bréma kikötővárosokban dúló polgárháboru.

Távirataink erről a következők: Hamburgba hat torpedóromboló futott be és

a védőrség segítségére katonaság szállt partra. A kommunistákat leverték. Tizenkét halott, száznál több a sebesült. A szigorított ostromállapotot kihírdették.

Lossow magatartása egész Németországban óriási izgalmat kelt.

A lázadók a kikötőben állomásozó gőzhajókra menekültek és elbarikádozták magukat. Az éhség forradalom elkerülésére Nagyhamburg szenátusa intézkedik. Értékálló hamburgi pénz megteremtéséről is tanácskoznak.

Brémából jelenti a Rador: A városi üzemek munkásai beszüntették a munkát

és proletárszázadokat alkotva elfoglalták a postát és telefonközpontot.

Ugyancsak sztrájkba léptek a kikötő munkások is és így minden kikötői munka szünetel.

Februárban megjelennek a nikkel leiek

Bukarestből jelenti a Rador: és 100 millió egy leies ércpénz készül. Az első szálitmány, amely rézből és nikkelből készül, február elsején kerül forgalomba.

Biróság elé állítják Henry Barbusset

— Az Estilap eredeti távirata —

Párizsból jelentik: Az Emberi Jogok Ligájának legimponálóbb vezérét, Henry Barbusset, a Le Feu (A tűz) című regény világhírű szerzőjét vád alá helyezte a francia bíróság. A vád szerint Barbusse lázítást követett el azáltal, hogy a hadviseltek nemzetközi kongresszusán mondott be-

szédében katonai személyeket engedetlenségre bujtott. Terhére írják Barbussetnek azt is, hogy ő volt az első francia, aki Berlinben megjelent s beszédeket tartott. Az általános békéért való küzdelem Barbusse nevét az egész világ szemében becsülttá tették.

Magyar futó győzelme Párisban

— Az Estilap eredeti távirata —

Párizsból jelentik: A Racine Club de France kedden egyik párizsi sportlap versenvére négy százméteres síkfutás-meghívási versenyt rendezett, amelyre meghívták Kurnuczyt (Magyarország), Hoffot (Norvégia) és Paulcut (Hollandia). A versenyen kívülük a legjobb francia közép-távfutók indultak.

Első 49.9 mp idő alatt Kurnuczy, 2. Paulen, 3. Hoff, 4. Caribonney (francia). Kurnuczy a belső pályán kitűnően startolt és végig vezet. A finisben nagy küzdelem után, igen jó idővel győz.

HIREK

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	---	---
NEWYORK	---	56125
LONDON	---	2522
PARIS	---	3260
MILANO	---	250250
PRAGA	---	1660
BUDAPEST	---	003
BUKAREST	---	---
BÉCS	---	0007875

NAGYVARADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	---	144
OSZTRÁK KORONA	---	336
MÁRKA	---	---
FRANCIA FRANK	---	1265
CSEH KORONA	---	622
SVÁJCI FRANK	---	3750
DOLLÁR	---	21150
LIRA	---	944
FONT STERLING	---	948

Ötezer lei alapfizetést a tanítóknak

Bukarestből jelenti a Rador: A tanítók memorandummal fordultak a parlamenthez és a közoktatásügyi miniszterhez amelyben a tanítói alapfizetést 5000 leiben kérik megállapítani.

* **Döntő tanácskozás.** Bukarestből jelenti a Rador: A Dimineata jelentése szerint ma este lesz a döntő tanácskozás a kormány átalakítása ügyében Constantinescu földművelésügyi miniszter és Bratianu miniszterelnök közt.

* **A szerb trónörökös keresztelése.** Belgrádból jelentik, hogy az újszülött trónörökös keresztelését most ünnepezték meg. Ott volt a román királyi család és képviseltette magát minden barátságos állam uralkodója. A keresztapa, György angol király nevében a yorki herceg tartotta keresztvív alá a kis trónörökös, aki a keresztsgben nagvatya, Péter nevét kapta. Üdvözlő távirat érkezett Mussolini olasz miniszterelnöktől és Clement Simon, Franciaország belgrádi követe átnyújtotta Poincaré miniszterelnök üdvözlő levelét.

* **Mit kíván a kisanant Magyarországtól.** Bud. tud. jelenti: A Magyar Távirati Iroda közleményét, amely szerint a kisanant kormányai hajlandók Magyarországot kölcsönhöz segíteni, ha a kormány újabb fogadalmmal formailag is kötelezettséget vállal a trianoni békeszerződés ponos betartására.

* **November 13: Rosé vonós négyes.** Megirtuk, hogy a világhírű Rosé-kvartett Nagyváradra is eljön. A végleges dátum november 13-ra (kedd, Katolikus Kör) lett megállapítva. Jegy előjegyzéseket ajánlatos már most tenni a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Vasárnap, október 28-án, délelőtt 11 órakor orgona-hangverseny a Cion-templomban.**

* **Az Apolló mozi fokozatos sikerrel mutatja be kettős műsorú sláger-filmjeit.** Ma, csütörtökön megismétlik a Kétlelkű nő 5 felvonásos szalon-drámáját, a főszerepben a rendkívül bájos Puccilla Dean-nal és ugyancsak

szinre kerül Az aranyháló 5 felvonásos társadalmi dráma is. A kettős műsor dacára a helyi rendesek. Tekintve, hogy a 10 felvonásos film vetítése teljes két órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* **Ahol a bíróságok kötelesek magyar beadványt elfogadni.** Prágából jelentik: Az ungvári törvényszék a nyelvrendelet alapján megállapította, hogy Ungvár, Munkács, Bereg, Mezőkászon körzetben a bíróságok kötelesek magyar nyelvű beadványokat elfogadni.

* **Félholtra vert legény.** Ma délelőtt beszállították a közközházba Csegődi Mihály 22 éves fiút, akinek fején ütésből származó sérülések voltak. A szerencsétlen fiatallembert egyik haragosa tegnap este a szomszédos Hegyközszentimre községben nehéz ölmosbottal több ízben fejbeverte. Csegődi teljesen eszméletlen állapotban fekszik és kihallgatásáról egyelőre szó sem lehet.

* **Enescu György hegedű-művész hangversenye** előző esti deklórással tekint a város zene-értő közönsége. Ezúttal a Mester itt még sohasem hallott opusokból állítja össze műsorát, mely egyike az idej hangversenyek meglepetése lesz. A hangversenyt a Hegedüs Hirlapiroda rendezi, a jegyek már előjegyezhetők.

* **„Jön a rozson át”** — Dorian Filmszínház. Ma utoljára látható a Dorian-Filmszínházban a „Jön a rozson át” című bájos és érdekes filmdarab, főszerepben a kedves Lóth Ilia és a kitűnő Fenyvessy Emil legkiválóbb alakításukat nyújtják. A 4 felvonásos, mindvégig lebilincselő Dorian-filmet egy 2 felvonásos kacsagtató amerikai vígjáték követi meg. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* **Esküvő.** Goldstein Lilly és Rácz István e hó 28-án, vasárnap délelőtt egy negyed 1 órakor tartják esküvőjüket Strada Cuza Voda (v. Szacsavay-utca) 19 szám alatt, melyre rokonokat és ismerőseiket ez uton meghívják. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Értesítés.** Tudatom a t. közönséggel, hogy manikűr és hölgyfodrász szalonomban a hölgyfodrászatot elsőrendű munkakörrel kibővítettem és így már reggel 8 órától kezdve abban a házban jutányos árban elvállalok, azonkívül mindennemű házmunkákat, továbbá ügy szénbarna, mint más különböző színű hajfestésért garanciát vállalok. Özv. Rosenbergerné. Körös-part.

Harlsnyák, Socknik, keztyűk olcsón vásárolhatók a
FISCHER ÁRUHÁZBAN

* **Halálozási hír.** Lobstein Sándor ecetgyáros tegnap este hosszas szenvedés után elhunyt 59 éves korában. Temetése holnap reggel 10 órakor lesz a Str. General Berthelot (v. Sal Ferenc)-utca 6. számú gyászaházból.

Négyszáz Jardos cérna
Matt puha és jó
már tizenegy leltárt kapható
a **FISCHER ÁRUHÁZBAN**

* **A bérlők nagygyűlése.** A lakásbérlők szövetsége értesíti a bérlő közönséget, hogy f. hó 28-án, vasárnap délután fél 5 órakor a városháza közgyűlési termében nagygyűlést tart. Ez alkalommal ismertetni fogja az elnökség az új lakbérleti törvény tervezetét és előfogja adni mindazt, amit minden bérlőnek a közeli bérnégyedkor tudni kell.

* **Megint drágul a magyar vasút.** Bud. tud. jelenti: A MÁV ismét új dijszabást állapít meg. Hir szerint a személy dijszabást hatvan százalékkal emelik. Az új dijszabás november 1-én lép életbe.

* **Betörők éjszakai látogatása.** Tegnap este nyolc óra tájban ismeretlen tettesek álkulcsal felnyitották Ehrenfeld Zsigmond strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 29. szám alatt lévő lakását és két szekrényt felfeszítettek. A betörőket munkájukban úgy látszik megzavarthatták, mert az ágyterítőbe csomagolt rengeteg fehérneműt hátrahagyva az ablakon keresztül elmenekültek. A tettesek, akik az árulónymok szerint legalább hárman lehettek mindössze 3500 leit és néhány fehérneműt vittek magukkal. Az olasz kerületi kapitányság széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Megölle a villamos menődeszkája Borzalmas szerencsétlenség a pesti utcán

Budapesti tudósítónk jelenti: Budapestben tegnap délután borzalmas villamoselgázolás történt, amelyhez hasonló körülmények között még nem volt példa. Egy robogó villamoskocsi elütött egy öregasszonyt, akit pár méteren magával sodort, közben az asszony a villamos

mentőkészüléke alá került, ahonnan nem tudták kiszabadítani.

Az ismeretlen öregasszonyt fél órai munka után holtan húzták ki a mentőkészülék alól.

Délután négy órakor egy töpörödött öregasszony a Rákóczi-uton a tulsó oldalra akart átmenni. Abban a pillanatban robogott arra egy villamoskocsi, amelynek a vezetője kissé későn vette észre a sinpár felé közeledő asszonyt. Erősen csöngetett, majd fekezte a kocsit, de már késő volt. Az öreg asszony a kocsi alá került, amely tíz méternyi területen magával vonszolta. Ezalatt

a szerencsétlen nő a mentőkészülék deszkája és a villamoskocsi kerekei közé került

olyan helyzetben, hogy amikor a kocsi megállott, akkor sem tudták hozzáférni.

Miután a mentési kísérletek így hiábavalónak bizonyultak, a tűzoltókért telefonáltak. Ezalatt ezrekre menő tömeg gyűlt össze a helyszínen. A villamosforgalom mind a két oldalon megakadt és a kocsik itt csak a mentőkutatókat át közlekedtek. A tömeg fenyegetőleg fordult a kocsivezető ellen.

akit az elősiető rendőrök

NAGYVARADI ESTILAP

mentettek meg a lincse-
lés elől.

A szerencsétlenség színhelyén egyre szaporodó tömeggel szemben a rend fenntartására erőrendőri készségre volt szükség és ezért a gyalogos rendőrök mellé négy lovasrendőrt vezényeltek ki.

A tűzoltók megfelelő eszközökkel fölemelték a sinpár fölött a villamoskocsit és a rendőrök kiemelték alóla a súlyos sebekkel elborított öreg asszonyt. Közben a mentők is megérkeztek, de már csak a beállott halálkonstatálhatták. A halottasszony kilétét nem sikerült megállapítani, mert semmiféle igazolóírás sem volt nála.

Nyílttér

Nyilatkozat

A Nagyvárad Napló és Friss Újság tegnapi száma teljesen elferdítve közli azt az incidenst, amely köztem és egy Weisz nevű egyén között lezajlott. Aki engem ismer, az tudja nagyon jól, hogy minden tényemben korrektil és becsületesen viselkedem és hogy engem egy olyan közönség alak, mint ez a Weisz, meg nem sérthet. Weisz bácsival, aki csak ténfereg a kávéházakban, még csak feketét sem rendel, hanem csak arra utazik, hogy mint brodziccer, néhány leit beinkasszaljon és vigyáz arra, hogy családtagjai nagyon el ne usszanak, természetesen semmiféle nyilvános helyen nem vitatkozom, mert az ő piszkolódzásai hozzámm nem érnek fel.

Beck Adolf.

Férfi kalapok

nagy vásztekban
Uri fehérneműek
méret szerint
készülnek

Róth M. Utóda

Mária Királyné-tér 3. Telefon 184

Heti értesítés!

Szőlőmésző		Lej 50
Vizeskészlet csiszolt	6 személyre	51
Borokészlet csiszolt	6 személyre	57
Likőrös készlet csiszolt	6 szem.	48
Befőttes csiszolt	6 személyre	100
Gyümölcs állvány	csiszolt	100
Vajtartó csiszolt	...	30
Cukortartó	...	30
Sótartó	...	7
Alpaca evőkanál	...	35
evővilla	...	35
evőkés	...	40
kávéskanál	...	25
moccakanál	...	20

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fratii Komlós Testvérek

Oradea-Mare(Nagyvárad)
N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

Nem árt egy kis koplalás...

ooo

A csikagói egyetem fiziológiai szakosztályának több hallgatója koplalási kísérleteket végzett és több napos koplaló kúra után megállapították róluks, hogy több szervük megfiatalodott, elvesztett energiákat visszanyertek és emésztésük szabályozódott. Az egyik fiatal orvos, például tizennégy napig egyáltalán semmi táplálékot nem vett magához és csak desztillált vizet ivott. Ennek dacára szorgalmasan ott volt mindegyik előadáson, s gyalog járt a laboratóriumokba. A fiatal orvos azt állítja, hogy néhány napi koplalás után egészen megszűnt a sóvárgás az étel után és egész-szen jól érezte magát. Két hét alatt 8 kilót fogyott, de a koplalás becsünetése után, tíz nap alatt, visszanyerte régi testsúlyát. A mai szomorú időkben ez a csikagói hír vigasztalására szolgálhat azoknak, akik öntudatlanul kényszerültek a regenerálódásnak, a szervmegfiatalításnak erre a nem éppen sóvárgótt módszerére. Csak az az egy baj, hogy a sok a jóból is megárt és az állandó koplalás után életképtelenné fiatalítja a szerveket.

Érdekes építkezések a Katholikus Körben

Átalakították a hangversenytermet

A nagyváradai Katholikus Kör nagyterme a közelmúltban hosszabb ideig háttérbe szorult a hangversenyek, műkedvelő előadások, táncestélyek programjáról. Gyenge állapotban volt már. De most aztán renoválták átalakították s e pillanatban már be is végezték a munkálatokat. A Katholikus Kör vezetősége még a tavasszal elhatározta, hogy a terem, amely eddig csak szülő koncertek vagy kamarazene előadásokra volt alkalmas, filharmonikus zenekarok részére is hozzáférhetővé teszi s nagy külföldi hangversenytermek mintájára átalakítja a nézőteret is. A terem nagyszerű kifestésén kívül a színpad mögötti építkezést is csakhamar megkezdtek. Művész-szobákat s egy nyolcméter széles helyiséget illesztettek a színpad hátsó falába, amelyet hosszú széttolható aító választ el azzal a rendeltetéssel, hogy szimfonikus koncerteknél a zenekar tagjai még ebben a szobában is elférhessenek. Az aító más alkalommal csukva áll s vastag plüszdrapéria takarja. A színpad jobb és baloldalát két izléses állólámpa fogja díszíteni. Amikor ezek az állólámpák felgyúlnak, a nézőtér elsőtétül s csak a dobogón szereplő művészeket veszi körül barátságos fény.

Az erkély első soraiban, ahol az akusztika legjobban érvényesül, a színpaddal szemben páholyokat emeltek, míg a földszinten széksorok állnak továbbra is. Az erkélyen lesznek az állóhelyek is.

Az átalakítás közel négyszáz ezer leibe került s ezt az összeget a kör vezetősége méltó módon fektette be azzal a szándékkal, hogy csak kiváló, elsőrendű művészeket láthat ezentúl a közönség s a megnyitási ünnemen mindjárt olyan zenei eseményt jelent, mint a Rosé-kvartett nagyváradai szereplése, amely után a legkiválóbb román művés-

Enescu lép föl a Katholikus Kör dobogóján.

A Katholikus Kör vezetősége azt az ujtást is behozta, hogy a koncertek megjelölt kezdetének időpontjához szigorúan ragaszkodni fog s nem engedi, hogy az összegyűlt publikum — mint a múltban, — óraszámra várjon a

hangverseny kezdetére. Ugyancsak szigorúan betartják azt is, hogy a hangversenyszámok alatt a terem ajtóit bezáráják.

Az átalakításhoz a művész-zékü Bánás László szerezte meg a püspökség hozzájárulását s a munkálatokat Mohus iparművész vezette.

Apponyi és Lloyd George találkozása Amerikában

A Chicago Tribune részletesen leírja Lloyd George chicagói fogadtatását és Lloyd Georgenak Apponyi Alberttel való találkozását.

A chicagói nép a volt angol miniszterelnököt roppant nagy lelkesedéssel fogadta. A vasuti állomás közelében egymilliónál több ember állt sorfalat a városba vonuló Lloyd George tiszteletére.

Lloyd Georgenak és Apponyi Albert grófnak a találkozása rendkívül megkapó külsőségek mellett folyt le. Amikor Apponyi Albert alakja feltűnt a Lassaleszálló termének ajtajában, Lloyd George eléje sietett, maga vezette az asztalhoz és közvetlen maga mellett ültette le. Az ünneplő közönség Lloyd George személye mellett Apponyi Albertet is életken megünnepelte.

Bus történet

egy vidám váradi mulatóról

Kékes kigyókat rajzolt a levegőbe az olesó pipafüst és vastagon oszolt a kapcából illanó meleg izzadás, rekedt káromkodás, vagy halotti csönd, ha jött a razzia — ez volt az Udvari kávéház. Mint egy odvas fog ott romlott három éve a város szájában a kispiacon, tolvaj cselédek, betörők, élvezetg szakácsnők, kocsisok és a színvonalra mitsem adó bakanépség öröme. Egy napon aztán az elszívott szivarvégek ura-éledését ártatlan parfümillet váltotta föl, a lebuj eltűnt, vele együtt a csöcselék, rózsaszín enteriőr fakadt a helyükön, parkett ragyogott, amely fölött csinos proporciók villantak el esténként, amikor a bárban kilobbant az élet. Az Udvari kávéház átalakult. Új tulajdonos került az élére, aki előkelő karaktert kölcsönzött neki, jóhangzású francia névvel ruházta föl; szalonzenekar, halovány táncosnők, tükörök, tiszta abrosz, függönyös páholyok, mulató kedvű urak pezsgő, kaviár, frakkos pincérhad — ez volt a Mascotte pavillon. A Mascotte bár, amely háromévi szenvedés után szombaton megszűnt. Becsukták. Haldoklásának utolsó perceitől mi is megemlékeztünk, anélkül, hogy sejtettük volna, milyen tragédia lappang mögötte. Színeket kerestünk s csak egy hangulatot rögzítettünk meg, de ma megjelent a szerkesztőségünkben egy sápadt ur s megdöbbenő részleteket mondott el a bár kimúlásának előzményeiről. Magas alakjáról jószág áradt, bánat vont barázdát a homlokára s betegnek látszott. Emelkedett hangon szólt, mert bántalom érte, ám hangja remegése külön beszélt egy szenvedéssel teli életről. Minden szavában panasz sütt, s amit mondott nekünk a sorsáról, arról a bizonytalanságról, ami most váratlanul szakadt a gyermekeire, egy drámaíró tollára lenne legnéltőbb. Reich Adolfnak hívják, a Mascotte bar volt tulajdonosa. Így mondja el a Mascotte mulató születését, életét és halálát.

— Az Udvari kávéházat bérbe vettem a tulajdonosától özv. Markovics Kálmánétól ezelőtt három évvel s átalakítottam. Özv. Markovicsné, amikor a férje öngyilkos lett, már nem foglalkozhatott tovább az üzlettel, a tulajdonjog az övé volt, bérbe adta nekem, szerződést kötöttünk. A szerződésnek egyik pontja állandóan azzal fenyegetett, hogy bármelyik pillanatban kicsuszik alólam a tulaj Ugyanis e pont szerint, ha özvegy Markovics Kálmáné az üzletet bárkinek is eladja, a bérlo, vagyis én, minden felmondás nélkül haladéktalanul köteles

vagyok kimenni a helyiségből és átadni azt az új tulajdonosnak. Most lesújtott rám a Damokles kardja.

— Minden pénzem, minden energiámat, az egészségemet befektettem ezen üzletbe, hogy nivóssá, kellemessé tegyem s eloszlassam a régi rossz hírt. Fáradhatatlanul dolgoztam, hogy a cselédek és hamiskártyások barlangját hangulatos mulató helylyé varázsoljam. És most minden munkám korbavész, minden pénzem, mert mindeneimet ebbe az üzletbe fektettem.

— Ugy történt az eset, hogy Hittner Miklós, aki egyik ügyes alkalmazottam volt s akit én vezettem be az üzleti gondolkodás csínja-bíjába, a háttam mögött, a tudomon kívül megvette az üzletet 300 ezer leiert özv. Markovicsnéétől, ahogy megtörtént, életbe lépett a szerződésünknek az a pontja, amely szerint haladéktalanul el kell hagynom a bérletet. Nem is adtak sok

Kétszáz millió márka egy lei

A százmilliárdos bankjegy. — A szovjetrubel is 54 márkát ér.

Berlini távirat jelenti, hogy Berlinben tegnap reggel 26 milliárdot adtak már a dolláért, hivatalos zárlatban 40 milliárd volt az utótőzsdén 43 milliárd fölé emelkedett, a délutáni magánforgalomban 50 milliárddal kezdte utját és estefelé 65 milliárdot kínáltak egy dolláért anélkül, hogy áru jelentkezett volna. A dollárral természetesen lépést tartottak az egyéb külföldi fizetési eszközök is.

A font 54 milliárd márkáról 180 milliárdra javította hivatalos zárlatát, 300 milliárd volt estefelé. A svájci frankért darabonként 8900 milliót adtak az esti órákban, a francia frankért 2900 milliót, az osztrák koronáért 703.000 márkát. A román bankjegynek: a leinek 212 millió az ára.

A német pénznek a leiel szemben való helyzete ilvenformán direkt tragikomikus. Az a szörnyű summa, amit ma Berlinben egy leiért adnak, a legképtelenebb számításokra ad alkalmat. Így például minden bani több mint két millió márkát ér.

Egyébként a valuta mai legmagasabb árfolyama szerint egy hákemárkának 15 milliárd papírmárka felelt meg, tehát már csak

időt nekem, pénteken már távoznom is kellett. Nyakamon volt a személyzet és a tagok, akiknek november elsejéig volt szerződése velem. Itt álltam most a legnagyobb bizonytalanságban, kétségbeejtő helyzetben, mert arról már szó sem lehetett, hogy november elsejéig maradhasak a helyiségben, mert hiszen a leendő tulajdonos akkorra már renováltan akarja megnyitni az új mulatót. Ezekre a renoválási munkálatokra kellett az az idő, ami még november elsejéig hátra van. Ezért kellett nekem sürgősen elmennem.

Nem nyugodhattam bele ebbe a hirtelen változásba, hiszen kötelezettségeim is voltak. Kártérítési igényt jelentettem be 60 ezer lei erejéig. Igényem választott bíróság elé került, amelynek elnöke dr. Ney Pál ügyvéd, tagjai pedig az én részéről Bárány a Lloyd kávéház bérloje, ellenfelem megbízásából pedig Fándrich a Royal kávéház egyik tulajdonosa volt. A választott bíróság nem találta indokoltnak a kártérítési igényt.

Végso kétségbeesésemben kértem, hogy még két estén igénybe vehessem a helyiséget abban a reményben, hogy a szombat esti lözünghöz sikerült majd kiegyenlíteni a hátralékokat. De ekkor már a balszerencse hozzám szegődött s mindakét este bizony olyan üres volt a bar, hogy nem folyt be semmi jövedelem. Így következett be a szombat éjszakai fejránt, amikor a tagok megjelentek és kérték a fizetésüket, miután már közöltem velük, hogy a bart be kell csuknom. Kijelentésem, hogy nincs pénz, vis major történt, nem tudok fizetni. Ekkor barátságos szavaim ellenére Verő Böske nevű tánconő felém köpött s ingerülten hadonászott a karjával, talán meg is ütött, nem tudom, az izgalom hevében, amely elfogott, észre sem vettem. De tény az, hogy felugrottam, bár ki kell jelentenem, hogy hölgygel szemben sohasem ragadtattam el magam s most sem tettem volna, ő kiszaladt s így ideje sem lehetett, hogy mint hire terjedt a feleségemet is bántalmazta. Mert ekkor aligha állók jót magamért. Ez történt kérem.

150 millió papírmárka ér fel egy békepfenniggel... Moszkvában is tovább drágultak a külföldi fizetési eszközök, de azért az angol font csak 5575 millió volt Moszkvában, 300.000 millió berlini árral szemben és így számítva egy szovjet-rubelnak már 54 német márka az ára.

Most emelték fel a villamosjegy árát Berlinben 200 millió márkára. De ez se elég, mert a békeévek 10 pfenniges villamosjegyének most 1500 millió márka felelne meg és a 200 millió nem több 1.3 pfennignél.

A devizaárfolyamok meredek emelkedésének egyik oka az, hogy a márka már teljesen elejtett pénz és Németország küszöbén áll az új valuta bevezetésének. Hiszen már megalakult az új jegybank igazgatósága. De egyelőre még a birodalmi bank bocsájt ki új címleteket és miután a múlt hét végén forgalomba hozták az 50 milliárd márkás bankjegyeket, most következik a 100 milliárdos bankjegy, amely már szintén csak 6.6 márka értéket képvisel. A pénzügyi és gazdasági okokon kívül a másik és talán még sokkal súlyosabb ok a márka mai újabb katasztrófája.

nak a belpolitikai helyzet katasztrófális rosszabbodása a bajor konfliktus és a szeparatista puccs által.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Bajadér. A bérlet 26. sz.
Péntek: Aranykakas Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárrakkal, B bérlet 27. szám.

Szombat délután: Négy frakk, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Diadalmasszony, operett újdonság először, bérleten kívül premier helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt: Négyüzlő, munkás előadás.

Vasárnap délután: Cigányszerelm, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Diadalmasszony, újdonság másodszor, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Hétfő: Diadalmasszony, újdonság harmadszor bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

— A Bajadér. Ma este A bérletben ma már az egész világot nagy sikerrel bejárt Kálmán operett a Bajadér lesz a színház műsorán. A főszerepeit e nagy sikerű operettnek Biczó, Pintér, Borovszky, Misoga játsszák. Ez lesz a Bajadér 10-ik előadása.

— Délutáni előadások. Szombat délután a Négy frakk kerül színre mérsékelt helyárrakkal Jósika Micivel a női főszerepekben. Vasárnap délután pedig a Cigányszerelmnek lesz az első mérsékelt helyáru előadása az idei szezonban.

— Aranykakas Sarkadival. Sarkadi vendégfelléptével az Aranykakas, e kedves énekes bohózat lesz a színház műsorán, pénteken este, melyben Pintér Böske Szikra Julis szerepét játssza, Sarkadi pedig egyik legtehetősebb alakítását Daxelmayer lámpagyáros alakját személyesíti meg. A többi szerepeket e kedves bohózatban Tóth Elek, Harsányi, Gálfi, Kertész Mancsi, Madas, Vigh, Sorr és Balasa játsszák. Az Aranykakas pénteken B bérletben kerül színre.

* Kotta-újdonságok legelőször csak a Hegedűs hírlapiroda zenemű osztályában kaphatók.

Legszébb színházi, esküvői

CSOKROK

sírkoszorúk, legolcsóbban kaphatók CZIRA VIRAGÜZLETE
Piata Regina Maria (Bémer-tér.)
Kert rendezéseket vállalok.

Fischer Áruház Saspassage
Hársányi a legjobbak és legolcsóbbak.

Nem fires reklám,

hanem valóság,

jó és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Str. Avram Jancu (Kossuth-u) 5

Kábat és kos-tűm szövetek, bar-
chet, flanel, vászon, sehliffon stb.

Orth János utolsó levele

A főherceg, akit elnyelt a tenger...

Románia területén kizárólagossággal közli a NAGYVÁRAD ESTILAP.

Copyright 1923. by
„Die Stunde“ Vienna

A Santa Margherita elindulása előtt Gianni levelet írt hűséges faktótumának, Weissenbücknek az Orth-kastélyba, melyben úgy intézkedik, hogy összes holmiját szállítsák a rochesteri kikötőbe, ahol a Santa Margherita fel fogja venni. A levél így hangzik:

Kedves Weissenbück!

A legnagyobb elismeréssel ama rend és lekiismeretesség iránt, mellyel ön az összes elküldött tárgyakat elcsomagolta. Csak az ágyamról illetőleg nem értett meg engem... Én ugyanis a saját ágyamról írtam és ezalatt Orth-kastélyban levő ágyam felszerelését írtam. Ön azonban azt írja, hogy az ágyamból nem merte kivenni a vánkost. Ebből azt látom, hogy egyáltalán nem az én ágyamról küldte el, amint parancsoltam, hanem azt, amely Linzben volt. Csak, hogy, amint emlékeznie kell, a linzi dolgok az új bérakások számára vannak fenntartva és ezért nagyon helytelen, hogy utasításomnak nem felel meg.

Az én ágyamnak, tudniillik az, melyben Orth-kastélyban aludtam, most üresen kell maradnia és ön az én ágyamról, köztük éppen a vánkost is, hasonló címre, de gyorsfuvarral el fogja küldeni. Ennek ellenében a tévesen küldött lin-

zi ágyamot vissza fogom küldeni Gmundenbe. Amennyiben az ilyen félreértésekből nagy kiadások származnak, elvárom, hogy a jövőben esetleg felmerülő kételyeknél, előzőleg kérdezősködni fog, ha kell, sürgönyileg.

Egyidejűleg és ugyanugy, mint ágyamot, küldje el címemre a Santa Margherita fedélzetére, River Medway, Rocsester, London mellett, azt a kis szőnyeget is, mely Linzben az első emeleti kis központi szalonban van. Ez a szőnyegek vastag szövésű, világoskék és rózsaszín mintázatú. Remélem, hogy ezuttal nem történik tévedés. Bizonyára említett kis szalonban, hálószobája között szoktunk étkezni, a nevezett szőnyeg tehát helyenként ki is van tiporva. Mellékelten küldöm a magyarázatot, melyet Schwartz ur kért és amelyet ön lesz szíves neki elküldeni. A szőrmeholmit vegye át és tartsa saját őrzetében. A ló és Wladika további intézkedésemig, maradnak.

A hajószakács, a felesége által kiválasztott edényekkel igen meg lesz elégedve de félek, hogy kevés helyünk lesz. Üdvözlettel Orth János.

Akik Krupnak a börtönben muzsikáltak

A Rosé-vonósnégyes társulat Nagyváradon

A jövő hó első felében egyetemi koncertre randul le Váradra a Rosé-vonósnégyes. Bécsben: a társulat székhelyén direkt ünnepi eseményszámba megy minden egyes szereplésük, amint, hogy világszerte diadalmeneteket jelent minden utjuk, bármerre is járnak! Réges-régen túl vannak rajta, hogy a raklami harsonaít lennének kénytelenek — hirtelnek emelésének érdekében — megfuvatni, hiszen ezidőszent Rosé-ék vonósnégyese leghevesebb a világon, ezt megerősíti a amerikai sajtó. Osztatlan ünneplés övezte a kvartettet Párizsban Londonban s Hollandiában. — Nemrég járta be a világait az a hír, hogy Rosé mester régi jó barátja, a jelenleg politikai okokból a franciák által fogva tartott Krupp esseni ágyúgyáros részére azt a kegyet kérte a katonai fogház francia parancsnokától, hogy Krupp cellája előtt szabadon néhánny rövid kamarazene-művet előadniok, amit a parancsnok meg is engedett.

A társulat nevére — megalakulása idejétől kezdve — a zavar-talan dicsőség napja süt s annak káprázatos ragyogásában fürdik meg büszkén művészetüknek fénye.

Bár Bécsnek magának — már Beethoven korában — volt egy jeles vonósnégyes társulata, a Schuppanzigh-kvartett, amely főleg Beethoven műveinek igyekezett legjelesebb tolmácsolója lenni, majd később a Hellmesberger kvartett lett igen kedvelt, az idők folyamán pedig a külföld is elárasztotta társulataival: vendégszerepléseivel a császárvárost. (Joachim-ék, a Klingler, Florentiner, Cseh, brüsszeli, a belga Casadas s a párizsi Hayot kvartettek) a felsorolt együttesek mindegyike tulszárnyalhatlan volt bár a maga nemében mégsem tudott magának Bécsben, amely már régtől fogva a legmértékadóbb zenei centrumot jelentette, — vagy egyébutt sem ilyen szuverén népszerűséget kivívni, — mint Rosé-ék! A társulatot már elvitázhatalan a világ legkitűnőbb Beethoven-interprettorainak deklarálja a külföldi kritika is.

S hogy osztrák eredetű muzsikát: Haydn, Mozart, Brahms (mert porosz származása dacára utóbbi is szívesen vallotta magát értesben, sőt génuszában is osztráknak) s Goldmark kamarazene műveit náluknál szebben megszólaltatni senki sem tudja.

Tizenhetedik századbeli „Kam-

mersonate“-k (Stamitz, Telemann, Vivaldi, Veracini, Porpora, Sammartini stb.) előadásába éppen oly fenségesen tudnak éppen lyedni, mint amely mintaképe szolgáló módon játszik a klasszikusokat s romantikusokat, amely buzgóssággal s tulszárnyalhatlan rutinnal, meg káprázatos virtuozitással segítik diadalra vinni a modernnek, sőt hypermodernnek legújabb alkotásait.

Ha a vonósnégyes irodalmának nemes kultuszáról van szó, úgy éppen Nagyvárad közönségének kellene arra eszmélnie, hogy a novósnégyes atyamesterének Haydn Józsefnek fivére, Mihály — maga is neves egyházi komponista — mint püspöki karnagy élt 1757-ig Nagyváradon, Tehát több, mint másfél századdal ezelőtt a váradai püspökben már oly magas ambícióval teli zenei aspiráció nyilatkozott meg, hogy egy ilyen kivételes tehetségű karnagyot hívott meg székesegyházába, annál inkább köteles ennek a városnak zeneértő közönsége őszinte meggyőződésből lelkesülni a kamarazenéért, s azoknak klasszikus művelőit!

Guttman Miklós.

A református püspök szenzációs beszéde

Budapesti tudósítónk jelenti: Sárospatakon most folvik a nagyvar reformátusok nagygyűlése. Meglepetést keltő beszédet tartott a református kongresszus napi megnyitóján dr. Ravasz László budapesti református püspök. Többek közt élesen rávilágított a katolikus ifjúsági nevelés és kongregacionális tevékenység agresszív föllendülésére és a püspöki körutjai tapasztalataiból azt eredményt szűri le, hogy a Duna déli partjain a református egyház lassu felgyógyulása folyik, de a Tiszaháton még erősen áll a kálvinizmus gerince. Majd így folytatta:

— Nagy kihívási processzus érzik, a hívő lelkekből elbaródo a hit, mint az asztalon feledett rádium. A kihívási folyamat parlatogatója a keresztvénynek hirdető politikai, amely ugyan mennyivel hozta közelebb az embereket egymáshoz és Istenhez? Hol a Krisztus-látás élménye a szivekben, hol a mártír-hang a költészetben, hol az alkuvást nem ismerő szenvedély a keresztvényben? Bizony a jelenlegi politika keresztvény jelszava csupán a fémisztikus kifejezése az antiszemitizmusnak csupán, nem is sejtik, hogy mi a keresztvény hasznossági értéké, inვენex ekzekutív rendőri és szavazatszámító közegé alacsonyodott a politikások kezében.

Nagy veszedelme a református jövőnek a bolsevizmus. — Oroszországban csak két pap élhet meg hajszálgörbülés nélkül: a jezsuita és a zsidó rabbi.

Főszerkesztő: MARTON MÁNO
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Órlási áresés
Női kalapokban
Mielőtt kalapot vásárol, keresse fel a

KLEIN SIMON éget
Str. Vulcan
N. Sándor-u. 1
ahol az átlami, városi és megyei tisztviselők a kirakati árból 10% kedvezményben részesülnek ...

Felhívom a hölgyek és masamódnók figyelmét, hogy a **KLEIN-féle KALAPGYÁR** 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít

Megszűnnek a városi előjáróságok

Mint ismertes egyik legutóbbi belügyminiszteri döntés alapján az előjáróság mai formájában rövidesen megszűnik az egyes ügykezelésébe voniak.

Ennek a kérdésnek a tanulmányozására s a keresztülvitel módjainak megtárgyalására Vostinár János főjegyző és dr. Sós István aljegyző ma reggel Aradra mentek át, ahol napokban kezdődtek meg az előjáróságok átszervezési munkálatai.

Városi zsidó hitközség s a rendőri brutalitás

A Nagyváradi Estilap már leírta annak az ügynek a tényeit, amely a rendőri brutalitás kérdését a nagyváradi zsidó hitközség vezetőinek fellépésével kapcsolja össze. Jeleztük, hogy inspektoroknak megfelelően a zsidó hitközség nyilatkozatban szögezi az ügyben való álláspontját, a nyilatkozat többek között ezt mondja:

„Pollák Hersch véletlenül a vallásu, ez volt az oka, hogy néhány hitsorsosa — egy-egy ember — nyugtalankodott a sorsa felől, a hitközségük vezetői embereihez fordultak.

A hitközség vezetősége megérte és meg is van győződve arról, hogy ez az ügy egyáltalán nem zsidó ügy, mert a szóban forgó fiatal ember zsidó vallású, semmi köze sem a talán elkövetett bűnéhez, sem az illető körkörös helytelen eljárásához. De mert szegény és primitív emberek ha valami sérelmet éreznek vagy vélnék érezni, a hitközség vezetői sem zárkozhattak le arról, hogy ezeknek az emberek a kérésére az ügyben az illetékes tényezőkhöz ne forduljanak.

Után a nyilatkozat a zsidó hitközség teljes bizalmáról beszél, a Catania Aurél rendőrfőkapitányt.

Százezer dollár gombgyűjteményért

Másfél évtizede lehet, hogy egy német névű urnak — Waldes néven — az ötlete világszerte viharos felhangokat keltett. Körölvében a világ nagy múzeumaival és gyűjtőihez; bejelentette, hogy ő készíti a ptykéket gyűjt, házat erre rendezte be, évi jelentéseket, kiadást fog kiadni a gombgyűj-

tás minden guny és kacagás ellenére, ur megvalósította az ötletét s elhallgatott a guny. Komoly történetek, lelkes gyűjtőknek, dermedt a kacagás, amikor a hírvételek egyik száma a másik után értékesebb adatokkal gazdagította a pillanatától, amikor az egyszerűbb ember fölfedezte a legkomplikáltabb gépjét, a két- és háromszázad fantasztikus gombot, az üveg alá foglalt mester-eredő gyönyörű miniatűr-képeket.

Ma a gomb körül egész művelődéstörténet épült ki s Walter ur megmutatta, hogy a legjelentékenyebb tárgyból is — egyszerűen a gyűjtés, a sorozatokba szedés útján — értékeket lehet kicsi-holni.

Az értékes gombgyűjteményben a benszült népek primitív kagyló

gombjaitól a diszmagyar ruhák ötvös-művészettel készült másaiáig, avagy az eszkimók rozsmárcsontból készült szöges gombjaitól a rokokó toalették ragyogó gyöngyházgombjáiig minden akad.

Most az érdekes gombmuzeumot egy amerikai gyűjtő megvásárolta százezer dollárért, vagyis 22 millió lejért.

Megkezdtek a váradi kereskedők ellenőrzését

Bunescu rendőrigazgató Dancu kapitány kíséretében tegnap délután kezdte meg a nagyváradi kereskedők ellenőrzését. Ez így szimplán elintézhető lenne, szürke hárban is, ha nem látnánk a rendőri kontrollnak messzebbmenő jelentőségét.

Akik figyelemmel kísérik Erdély gazdasági eseményeit, azok nap-nap után hallhatják, hogy az erdélyi városokban a hatóságok nem éppen sok jóakarattal kezelik a kereskedőket. Különösen az uzsoratorvénv életbeléptetése óta gyakran találkozunk horribilis büntetések hírével.

Némi megnyugvással állapítjuk meg, hogy a nagyváradi államrendőrség ellenőrző faktora mindenütt és minden körülmények között nagy körültekintéssel és tapintattal járnak el. Ahol Bunescu és Dancu kapitány megfordult, egyetlen egy esetben sem merült fel panasz vagy kifogás a rendőrhatalom eljárása ellen. A nagyváradi államrendőrség ellenőrző közegei nem a kereske-

dő-osztály üldözését, hanem a feledékenységből származó mulasztások pótlását kívánják elérni. Nem a törvény rigózus paragrafusait olvassák rá a becsületesen dolgozó kereskedőkre, hanem a közönség érdekében való és megértő megoldást keresik.

Catana Aurél prefektus a törvény életbeléptetésének első napján hangsúlyozta az Estilap munkatársa előtt, hogy egyetlen kereskedőt sem éri igazságtalanul a legcsekélyebb sérelem se. És a tények igazolják, hogy a prefektus kijelentése visszhangra talált azoknál is, akik a törvényt felhatalmazása alapján magukra vállalták az ellenőrzés nehéz munkáját.

Bunescu rendőrigazgató és Dancu kapitány becsületes ügykezeléssel folytatják az ellenőrzést, de nem feledkezhetnek meg arról, hogy a város lüktető kereskedelmi életét munkájukkal nem megbénítani, hanem még élénkebbé tenni hivatottak.

Szerelmi dráma az esküvő előtt

Az összeeggyezt vőlegényt behozták a váradi kórházba

Súlyos égési sebekkel szállították be tegnap este a biharmegyei központi kórházba a szomszédos Berettyókővár községből Zsurzsá Tivadar 35 éves földmivest.

Zsurzsát éveken keresztül gyöngéd szálak fűzték Körözszi Máriához. A gazdag legény az utóbbi időben teljesen elhanyagolta a szép Máriát és a falu legvagyonosabb lányának kezdte csapni a szelet. A lány nál szerencsése volt s vasárnap lett volna az esküvő. Az elhagyott lány bosszúja azonban minden számitást keresztül huzott. Körözszi

Mária tegnap délnél megleste a portája felé igyekvő Zsurzsát és elölbe löpött, aztán rövid, de hangos szóváltás után egy üvegszirosszódával leöntötte.

A maró folyadék borzalmas pusztítást vitt véghez a szerencsétlen legény fején és arcán. Zsurzsát a központi kórház sebészeti osztályán vették gondos ápolás alá.

Körözszi Mária a merénylet elkövetése után önként jelentkezett a csendőrszárnyparancsnokságnál, ahonnan a nagyváradi ügyészség fogházába kísérték.

Gyereket szült egy férfi a belgrádi klinikán

Eddig hét világcsofát ismert az emberiség hosszú évszázadokon keresztül, most szombaton megszületett a nyolcadik világcsofa is. A nyolcadik világcsofáról, amely Belgrádban jött a világra, a következőket jelentik:

Szombaton délelőtt beszállították a belgrádi klinika sebészeti osztályára egy huszonegy éves fiatal férfit, akinek gyomrában mintegy három emberfej nagyságú daganat volt.

A fiatal ember, aki már ötéves korára visszamenőleg emlékszik erre a daganatra, különösen az utóbbi időben szenvedett nagy fájdalmakat, úgyhogy hozzátartozói beszállították a belgrádi klinikára.

Még szombaton délelőtt hozzáfogott az operációhoz Koszics Milióv dr egyetemi orvostanár,

aki mikor felvágta a daganatot, meglepődve vette észre, hogy a daganatban egy kifejllett feji embrió van, a fején körülbelül félkilogramm súlyú hajcsomóval. Amikor ezt a csodát észrevette, azonnal összehívta a klinika valamennyi orvosát, akiknek jelenlétében óvatosan megvitotta a hasüreget.

Közelebről szemügyre véve az embriót, megállapították, hogy az embrió törzse meglehetősen normálisan fejlett, míg a feje és a kezei aránylag visszafejlődtek.

A műtét egy óra hosszat tartott s annak során kiemelték a hasüregből egy 30 centiméter nagyságú gvermektestet, azonkívül egy gyermekfejet, amely egy újszülött fejének felel meg a különbséggel, hogy a szájban néhány fog is van. A fej a gerincoszlophoz volt hozzánő-

ve és a hozzátartozó testnek minden egyéb része teljesen hiányzott. A korcstest nőnemű.

Az operáció sikerült és reméljük, hogy a beteg életben marad.

A FÉRJ PROBLÉMAJA.

A szép asszony férje megieszenik a divatárúüzletben. Fáttyollal akarja meglepni a feleségét. Mint a férfiak általában, ő se nagyon ért ehhez a portékához és hosszas válogatás után azt mondja a kisasszonynak.

— Adjon, amilyet akar.

— Szőke vagy barna öngyűsága? — kérdezi a kisasszony.

A férj mosolyogva felel:

— Azt ebben a pillanatban igazán nem tudom. A feleségem most van benn a fodrásznál.

Morfinista pesti gyerekek

Az öngyilkosságok városa

(Budapesti tudósítók levele.) Az utolsó években a pesti körút nyüzsgő, éjszakai forgataga, a kávéházak lármája 18—20 éves ifjak otthona lett. A bárók fehér asztalai mellett iskolából alig kikerült gyermekek dözsölnek. Pergament sárga arcuk, mélyen beesett karikás szemük öreg emberek benyomását kel-
tí. Ennek az ezerféle bacillustól megfertőzött kornak azonban nemcsak ezek a pergamentsárga arcú, bárókban mulatozó huszévesek a betegek, hanem a napról-napra szaporodó alkoholisták és morfinisták is. Soha annyi állandó vendége nem volt a vendéglőknek, mint ma. Fiatalember és öreg. Asszonyok is. A morfinisták között feltűnően sok fiatal leány és egyetemi hallgató van. A morfinista a legnagyobb nehézségek árán szerzi meg az orvosságot. Mindenféle ravasz-sággal, csalással, hazugsággal, hamisítással próbálkozik. A gyógyszerésznek erősen résen kell lennie, hogy csak teljesen szabályszerűen kiadott recept ellenében szolgáltassa ki az oldatot. A gyógyszerész kötelessége azonban legtöbbször hiábavaló. A morfinista ugyanis, ha legális úton nem jut a narkotikumhoz, — a hivatalos ár két-háromszorosát is megfizeti a moriumcsempészeknek. A morfinista rosszul táplálkozik, lesoványodva jár, csak egyetlen centigrammal se kisebbítse napi moriumadagát. El Budapesten egy fiatal ügyvéd, a háboruban kezdte el a morfinizmust. Jó irodája volt. Ma lakása sincs, az utcán alszik, kávéházakban koldulja össze azt a néhány koronát, amit patikákban méregre vált át. Az öngyilkosok száma hihetetlenül szaporodik.

A divatos lett öngyilkosokról Moravcsik tanár, a híres ideggyógyász így nyilatkozott:

— A háborús évek, a forradalmi idők borzalmi az emberek kedélyére hatott elsősorban. Depressziót váltott ki belőle. A depresszió az oka annak a féktelen mulatozásoknak, amelyeket táncórúletnek, morfinista és alkoholórúletnek nevezhetünk. A kedélytelenség az élet tagadását jelenti. A lélek tagadja az életet, — a fiatal test pedig kívánja. A lélek fut a test öröme után, hamar meglátja azonban, hogy nem érdemes. A depresszió az egyetlen oka az öngyilkosság utóbbi években való feltűnő növekedésének.

Hogy meddig lesz ez így, meddig tart ez az idegbeteg állapot erre vonatkozóan minden professzor azt mondotta, hogy addig, amíg nem konszolidálódnak a társadalmi és gazdasági viszonyok.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy jömeneteli

Kávéház
a közponban
azonnal átadó

Cim a Hegedüs Hirlapirodában

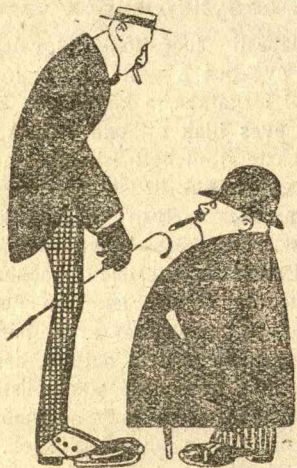
Kálmán és Szirmai

**kizárólag
vizumokat
intéz el**

Cluj (Kolozsvár)

Brassó és Bucurestiben

Telefon 2-21

Utlevelét

pontosan és gyorsan
csak a

Hegedüs hirlapiroda
vizumoztatja Telefon 13 01

Papirhulladékok

bármily mennyiségben

VESZ

SONNENFELD A. R.-t.

Károly herceg-utca 6 sz.

**Dombor-
nyomásu
névjegyeket**

monogrammos és szöve-
ges levélpapírokat,
PÉCSÉTBÉLYGEKET,

◉ címkéket stb. stb.
gyönyörű kivitelben
és izlésesen készít

„Sunfield“

dombor-műnyomda

Oradea-Mare, Str.

Vlahuta 29. szám

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát, esetleg ellá-
tást keresek orth. zsidó családnál. Cim
a Hegedüs hirlapirodában. 712

ALKALMAZÁS

NÉMET kisasszony nagyobb fiúhoz
azonnal felvétetik. Cim a Hegedüs hir-
lapirodában. 497

NÉMET kisasszonyt keresek 2 gyer-
mekhez Str. Episcopul Pável utca 12. sz. 662

MINDENES bejáró szakácsné felvétetik
Pannonia III. emelet. 709

MEGBIJHATÓ rendes jó szakácsnő
magas fizetéssel felvétetik. Cim: Strada
Teatrului (Színház-utca) 4. házmaster-
nél. 710

DEUTSHES Fräulein wird gesucht zu
Kindern. Näheres Fahrkartenburo Nach-
mitag von 4-5. 711

UTAZÁSSAL kapcsolatos ügynöki és
szervezői állást kaphat ügyes fiatal em-
ber vagy volt tisztviselő. Cim Hegedüs
hirlapirodában. 719

SZOBAINAS gyakorlott azonnal föl-
vétetik. Strada Episcopul Ciorogariu
(Uri-utca) 11. házfelügyelőnél. 717

ADÁS-VÉTEL

BÁRMILYEN szőrmét, szőrmetaka-
rót vagy szőrmekabátot megvételre ke-
resek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 630

18 kötet diszkötéses Pallas Lexikon
eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 627

**RAGLÁN, TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY
SZÖVETEK**

olesó bevásárlási forrása

SZÉKELY

posztóáruhaza Str. Avram I. (Kossuth-u.) 5

800 Lei

egyöltönyelkészítés

David és Kohn

uri szabóknál

Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4

HASZNÁLT, jó karban levő hordókat
ajállok nagyban és kicsinyben. Berkes
Str. Gojdu (v. Beöthy Ödön-utca) 29. 483

Perfect magyar-német gyors- s gépiró-
nő nagyobb helybeli vállalatnál azonnali
belépésre kerestetik. — Ajánlatokat
„Gyorsírás“ jellege alatt a Hegedüs hir-
lapirodába kéretnek. 700

ELADÓ komplett ebédli Biedermayer
szalon, ebédli szőnyeg, festmény. Lüs-
ter gardero szekrény, diványpárnák
Weisz Gizi strada Tipografiei (Nyom-
da-u.) 4. 702

VÁROSI bunda nutria bélással és va-
lódí nagy persianer gallérral egészen új,
eladó. Oláry I. cég. 696

ÜZLETROLLÓ, dupla ajtóval, vala-
mint más üzleti berendezések eladók.
Cim a Hegedüs hirlapirodában. 707

EBÉDLŐ függöny barna, fekete bro-
kat, vadonat új, 3 és fél méteres drapé-
riával, sürgősen eladó. Bulewardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-ut 30. jobbra
Szász. 716

ELADÓ üzleti berendezés, nagy iiveg-
ajtós szekrény, deszkaanyagok, aszta-
lok. Cim: Hegedüs hirlapiroda. 718

MEIDINGER vagy Meteor kályhát
megvételre keresünk Mégay és László
papírkereskedés. 708

ELADÓ ebédli perzsa, kisebb átvető
perzsa, smirna szőnyegek, képek, indiai
ezüst sál, fehér és fekete kócsag, egy
női báránbőr bekecs, egy nyest és egy
barna róka boa, kötött kabát, ebédli
csillár, fehér virágállvány, sezlón, 6 sze-
mélyes porcellán étkezőszerviz, 3 és fél
m. fekete szövet olcsón, függönybe való
klópli csipke és betét, csello és hegedü,
perzsa és silskin gallér. Bulewardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra
Szász. 713

SÜRGŐSEN eladó 3 és fél 2 és fél
bochara perzsa szőnyeg 22.000 lei és
Wertheim 1-es kassza. Bulewardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra
Szász. 714

ELADÓ elsőrangú minőségű damaszt,
6 és 12 személyes étkező és színes
uzsonna abroszok, szalvétákkal olcsón,
továbbá selyem batik, kicsi és nagy
lámpaernyők választékban rózsaszín se-
lyem vatta és sárga selyem pelyhely pa-
lan, 2 zöld szövet ágyterítő abrosszal
nagyon olcsón. Bulewardul Regele Fer-
dinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 715

KÜLÖNFÉLÉK

TAKARITÓNŐNEK ajánlkozom, eset-
leg főzést is vállalom. Str. Sf. Ladislau
(Körös-utca) 31. ajtó 2. 543

TÁRSAT keresek egy modernül be-
rendezett, jól bevezetett mechanikai üz-
lethez. Cim Hegedüs hirlapirodában. 699

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagy-
ságban, hecsertakarók, függö-
nyök. Felsőszobák nagy választék-
ban. Wertheim kasszák minden
nagyságban, lezárt árakban

Beck és Benjamin

Strada Capalnicescu (Várady
Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

ELADÓ HAZAK

Szilágyi Dezső-u. Uri-uccán, Szent Já-
nos-u. Szaniszló-u. Hodossi-u. Bunyitav
Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Koloza-
vári-u. Smetka-u. Hodosi-u. Berkovits-
u. Szőlőtelep, Damjanich-u. és még a
város minden részében beköltözhető há-
zak 65 ezer leitől 3 millióig, vannak la-
kások, üzletek, szőlők, földek, birtokok.
Ha lakását, házat, földjét, butorozott
lakását eladni, kiadni, cserélni akarja
forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan
azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán
belső eladók. — Bizományba bármit
elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irodája

Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4.
Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sarkon

FRIEDMANN

ékszerek, drágakőfoglaltó
vesszők Cules Regele Fer-
dinand (Rákóczi-ut) 7-b sz.

Elváltat új ékszerek készítését, régiek
átolgozását, drágakő foglalását. Törött
aranyat, briliánst magas ártban veszek.

Eladó

Váradszőlőson ház,

mely téglából épült és a l egy
nagy szoba, konyha, spelz, ga-
bonáskamara, nagy folyosó, la-
tálló, kert, gyümölcsfákkal, 18
szekér takarmánnyal. Érdeklődni

Papp Tivadarnál Váradszőlőson,
Petrányi telep

Pianinó

Gebrüder Stengl gyárt
mágy klóna hangu
kereszturo-fém szerkezetű
teljesen új állapotban
sürgősen eladó.

Sternbergnél

Piața Unirii 2. Telefon 13-45

Alkalmi vétel!

Női fehérneműkben, női ing
női nadrág, leibch nek, zseb-
kendők, ágyhuzatok, gyö-
nyörű kötött terítők, filé
motívok, gobleinok, typoe-
nok, ajtóroa asztalközépek,
kézimunka dupla ágyterítő,
kelin abrosz, svéd goblein
párna, bőrre festett divány
párnák, székrenyűcsikok, egy
gobelin fotel, két vitrázs

Bul. Reg. Ferd. (Rákó-
czy-ut) 30 jobbra. Szász

Gyermeke le

a legelegánsabb a korzón
ha gyermekkosztját

Szöke Miklós-né

Str. Vlahuta 22. szerzi be

Ugyanott új huzatok, m-
nyók, gummitásók és m-
dennemű javítások a leg-
olcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN

MIUTÁN